

Odmev iz Afrike.

Ilustrovan mesečnik
v prosepah afriških misijonov s
prilogo „Klaverjev koledar“.

Izdaja

Klaverjeva družba.

Ljubljana, Pred škofijo št. 8.

Stane za celo leto K 1.50,
s koledarjem K 2.30.

Naročila naj se naslovijo:

DRUŽBA SV. PETRA KLAVERJA,
LJUBLJANA, PRED ŠKOFIJO Št. 8.

Ljubljanski naročniki lahko dobivajo list v zakristiji cerkve presv. Srca Jezusovega, kjer se sprejemajo tudi novi naročniki.

Darovi se lahko pošiljajo tudi naravnost glavni voditeljici Klaverjeve družbe, g. grofici M. T. Ledóchowski, začasno Salzburg, Dreifaltigkeitsgasse 19.

Vsebina 6.—7. zvezka:

Strežba bolnikov v vikarijatu Zgornji Nil. — Apostolski vikarijat Bahr-el-Ghazal. — Apostolski vikarijat Gabun. — Apostolski vikarijat dežele Bazutov. — Misijoni v Belgijskem Kongu. — „Španska influenza“ v Južni Afriki. — Kratki misijonski dopisi. — Gobav in slep katehet. — Zmagoslavje naše sv. vere in zdravljenje dremavice. — Odpustki.

Sliki: Strežba bolnikov v vikarijatu Zgornji Nil. — Fobank-skala v Bazuto deželi.

□□□

Pozor!

Primorani smo, opozoriti pošiljatelje mašnih štipendijev, da nam je radi nizke vrednosti krone mogoče sprejemati mašne štipendije za misijonarje le od **10 kron** naprej (kar znaša tako komaj dva franka). Z mašnimi štipendiji pod 10 kron misijonar nima koristi, ampak še škodo. Prisiljeni smo torej, odkloniti take pošiljatve, ako darovatelji ne blagovolijo štipendije zvišati ali znižati naročeno število sv. maš.

Misijonsko oskrbnništvo „Družbe sv. Petra Klaverja“
t. č. v Solnogradu, Klaverijanišče.

Memento za umrle.

O. Biermann, C. S. Sp.

Strežba bolnikov v vikarijatu Zgornji Nil.

Strežba bolnikov v vikarijatu Zgornji Nil.

(V pojasnilo slike.)

Ganljiv prizor nam nudijo frančiškanke iz Mill-Hilla pri svojem delu krščanske ljubezni med zamorci. Sestra Kapi-strana, ki je poslala to sliko Klaverjevi družbi, je med tem že umrla kot žrtev ljubezni do bližnjega. Potem ko je delala dolgo vrsto let v daljnji Afriki, je podlegla mukepolni bolezni, želodčnemu raku, 9. avgusta 1917. Sliki je pridjala sledeče vrstice: „Zdravila delimo vsak ponedeljek zjutraj ter strežemo došlim bolnikom. Zamorca, ki stoji zraven sestre ter se upira v bok, je pred nekaj tedni leopard težko poškodoval. Toda iunak je zver umoril in tako rešil življenje nekemu drugemu zamorcu.“

Papež Benedikt XV. in Družba sv. Petra Klaverja.

Na našo vrhovno voditeljico je pravkar dospelo sledeče velepomembno pismo od generalnega prefekta svete kongregacije za razširjanje vere, kardinala Van Rossum. To pismo je za nas in vse naše zveste prijatelje predmet dvojnega veselja: enkrat zaradi priznanja in posebnega blagoslova, katerega so papež Benedikt XV. blagovolili podeliti, in drugič, ker kaže izvanredno blagonaklonjenost našega novega visokega pokrovitelja, kardinala Van Rossum, kateri je iz lastnega nagiba svetega Očeta opozoril na jubilej Klaverjeve družbe ter ji ta papežev milostni čin izposloval.

Sveta kongregacija za razširjanje vere.

Štev. zap. 1161/1919.

Rim, 9. julija 1919.

Vaše blagorodje!

S tem, da Vam prejem letnega računskega poročila prezaslužne Družbe sv. Petra Klaverja za 1918, akoravno malo zakasnielo, potrjujem, me veseli, da Vam morem ravno sedaj ob priliki petindvajsetletnice ustanovitve Družbe sv. Petra Klaverja, izraziti visoko čislanje in blagonaklonjenost, katero neguje sveta kongregacija za razvijajočo se napravo, stoječo pod Vašim razsvetljenim vodstvom.

Z veseljem Vam poročam, da se je sv. Očetu, kateri je v avdijenci z dne 21. junija dobil poročilo o mnogovrstnem delovanju pobožnega zavoda od časa, ko je nepozabni Leon XIII. njegov začetek blagoslovil, dopadlo, izraziti svoje Najvišje blagovolje nad vsem premnogim dobrim, storjenim po Klaverjevi družbi v prid afrikanskim misijonom.

Njega Svetost so naročili, da Vam sporočim njegov posebni blagoslov, katerega dajejo Vam, častita gospa vrhovna voditeljica, vsem udom verskega zavoda, vsem podpornikom, sotrudnikom, dobrotnikom in udeležencem z željo, da raznovrstne naprave vedno bolj procvitajo s pomočjo božje milosti, pod pokroviteljstvom svetega Petra Klaverja.

S tem, da to prijetno naročilo izvršim, želim tudi jaz iz celega srca, Gospod naj Vam podeli, da se želja velikega apostola Afrike, kardinala Lavižerija izpolni, čigar glas je

našel v Vaši duši tako zvest odmev s tem, da je v Vas vzbudil prvo misel za veliko podjetje, katero ste započeli.

Bilježim

Vašemu blagorodju vdani služabnik v G.

G. M. kard. Van Rossum, m. p.
predsednik.

Na prebl. gospo grofico
Marijo Ter. Ledóchowsko,
vrhovno voditeljico Družbe
sv. Petra Klaverja.

C. Laurenti, m. p.
tajnik.

Apostolski vikarijat Bahr-el-Ghazal.

Preč. o. Zambonari, družbe sinov najsv. Srca piše z dnem 7. junija 1918 iz Arna (na zahodu Nila), naši vrhovni voditeljci:

Otvorili smo v pokrajini Arna med rodod Lobuara novo misijonsko postajo. Sicer je ustanovitev misijona v sedanjih kritičnih časih, ko le s trdom vzdržujemo že obstoječe naprave, res nekaj drznega in zdi se, kot bi hoteli skušati ljubega Boga. Toda okolščine in potreba, ki so nas prisilile k temu koraku, nam jamčijo, da je naše podjetje Bogu dopadljivo in velike važnosti za rešitev duš. Najbolj sta nas k tej odločitvi silila mohamedanizem in protestantizem. Islam ima žalibog tudi tukaj precej privržencev. Razen tega je začela svoje krive nauke širiti tudi neka ameriška verska družba, ki razpolaga s številnim osebom in še bogatejšimi sredstvi. Ali naj torej mi katoličani ta narod prepustimo mohamedancem ali tej sekti? Nikdar! Zato sva se s preč. o. Farnaza kljub nepopisnim žrtvam, katerim sva se morala izpostaviti, z zaupanjem na Boga in krščansko ljubezen pobožnih duš, lotila težkega podjetja in — zmagala. Kajti nam katoliškimi misijonarjem veljajo besede božjega Učenika: „Pojdite — učite — krščujte!“

Nahajam se že tri mesece v Arni, ukvarjajoč se z stavbo potrebnih poslopij; a vsled pomanjkanja pomožnih sredstev napredujemo le počasi. In med tem, ko stavimo kočje iz ila in slame, ne moremo poučevati zamorcev. Potrebovali bi kakih 30 katehistov, da jih pošljemo med ljudstvo. Tudi moramo ljudi, zlasti sinove glavarjev važiti in zbirati v misijonu. Sploh skušamo koj v začetku ugodno vplivati na ljudstvo in tako prehiteti protestante. A vse to stane denarja

in sicer veliko denarja. Vendar neomahljivo zaupamo na božjo previdnost, ki nam bo v tej važni stvari po Vašem posredovanju gotovo pomagala. Rod Lobuara šteje nad 16.000 duš, ki so sedaj še pagani. Bodo li poznej katoličani, protestanti ali mohamedanci, je odvisno od tega, kdo jih bo pridobil.

Apostolski vikarijat Gabun.

Priobčujoč sledeče pisanje premil. škofa Martron, apostolskega vikarja v Gabunu, v katerem poroča o naraščanju duhovskih poklicev, nas navdaja srčna želja, naj bi v tem pismu opisani krasni uspehi plemenitim dobrotnikom misijonov bili istotako „smehlaj božji sredi naših bridkosti“, kakor so misijonarjem. Pismo je iz Libreville, z dne 24. oktobra 1918.

Čast mi je, naznaniti Vam prejem poročila, v katerem me obveščate, da so otroci neke šole v St. Louis-u posinovili kateheta Bernarda v Ndjole. Prejel sem tudi naznanilo darov za odkup sužnjev in dote naših mladih spreobrnjencev. Bodite uverjeni, da se bo ta res velikodušna miloščina porabila v zaželjeni namen. Zajedno pa Vam izrekam, kakor v svojem, tako tudi v imenu celega vikarijata in vseh onih, ki bodo neposredno deležni omenjene miloščine, svojo najtoplejšo zahvalo. Nikar se ne čudite, da sprejmete tako pozno moja potrdila, zakaj zveza med nami in Evropo je silno redka in pomankljiva. Včasih traja po več mesecev, predno dospe zopet kak poštni čoln semkaj. No, treba pač potrpeti; saj mora potrpežljivost biti ena glavnih čednosti apostola Gospodovega. Naš božji Učenik naj nam jo podeli v prav obilni meri!

Ker mi je znano Vaše iskreno zanimanje za duhovske poklice med zamorci in delovanje črnih katehetov, Vam o njih pošiljam nekaj razveseljivih novic. Pred kratkim, na praznik sv. Mihaela je bilo troje klerikov, ki so na praznik sv. Treh kraljev prejeli nižje redove, v Marijini cerkvi v Libreville posvečenih v dijakone. Imenujejo se: Jan. Krst. Adiva, Janez Abamo in Gustav Batodié. V kratkem bodo prejeli mašniško posvečenje in postali tako naši dragoceni pomočniki v apostolskem delu ter izpolnili vrzeli, ki so nastale s časom v naših duhovniških vrstah. — 19 let je že minulo, odkar je bil edini gabuneški duhovnik, preč. g. Andrej Walker, posvečen v mašnika. Toda tolažilno je za nas, videti, kako ljubi Bog blagoslavlja trud in žrtve onih, ki so se posvetili vzgoji domačih, zamorskih duhov-

nikov. To je dokaz, da hoče ljubi Bog rešiti ta ljudstva, ker si iz njih sredine izbira služabnikov svojega oltarja, duhovskih poklicev.

V pretečenem letu sta tudi dve mladi zamorki napravili redovne obljube, sestra Julija in sestra Avgusta. Obe sta že nastavljeni v dveh misijonskih postajah v Ogove. To je vendar smehlaj božji sredi naših bridkosti! Kako smo mu hvaležni!

Tudi naše malo semenišče se vedno bolj polni, a nimamo trenutno nikogar, ki bi se mogel pečati z izobrazbo teh mladih ljudi, ki potrebujejo 10 do 12 učnih let, predno postanejo mašniki Gospodovi. Gotove postaje vikarijata, kjer nam je bilo mogoče nastaviti dobrih katehistov, se kljub vojske vrlo razvijajo. Le, ker so precejšne skupine mladih ljudi odsotne in naša pomožna sredstva precej omejena, ne moremo nastaviti še več teh koristnih pomočnikov. Pristaviti moram seveda, da je tudi število misijonarjev, ki imajo katehiste nadzorovati, obiskovati in voditi, zelo majhno.

Apostolski vikarijat dežele Bazutov.

Preč. o. Valate, iz Družbe oblatov brezmadežnega Spočetja, opisuje iz misijona Masabiele z dne 22. novembra 1918 naši vrhovni voditeljci sledeče zanimive in spodbudne poteze o življenju črnega kralja Griffita ter obenem poroča o pričetku nekega novega, upapólnega misijona. Kakor je našim čitateljem že znano, je kralj Griffit pred nekaj leti dal sezidati lepo cerkev, za katere opravo je naša vrhovna voditeljica poslala več zabojev s paramenti, bogoslužnimi predmeti i. t. d.

„Minilo je že precej časa brez vsake prilike, da bi Vam bil mogel poročati kaj novega. Toda danes čutim potrebo, da se Vam s tisočerm „Bog plačaj“ ponovno zahvalim za mnogoštevilno cerkveno opravo, ki ste mi jo blagovolili poslati pred tremi leti in ki sem jo uporabil za kraljevo kapelo sv. Ludovika, ki jo je postavil kralj Natanael Griffit, o katerem Vam pošiljam nekaj zanimivosti.

Ta katoliški kralj dežele Bazutov, ki pa, mimogrede omenjeno, že štiri mesece boleha, je zgled vsem našim kristjanom in tolažba vsakokratnega duhovnika njegove prestolice. Tudi jaz se nimam v ničemer pritožiti čez njega, saj je danes še bolj vdan molitvi, kakor za časa svojega krsta, ki ga je prejel pred petimi leti. K sv. obhajilu pristopa vsak teden. In kadar vsled slabega zdravja ne more v cerkev,

opravlja svoje mnogoštevilne molitve pred svojim domačim oltarjem, ki si ga je pripravil v svoji spalnici in ki ga krasi lepi sliki najsv. Src Jezusa in Marije. Nahaja se na njem tudi slika vladajočega sv. Očeta. Kip brezmadežne Device, ki ste mu ga poslali pred tremi leti, si je obdržal zase in ga ima v največjem spoštovanju. Pred tem oltarjem gorita vso noč dve sveči, ki naj ga spominjata, da se nahaja v svetišču. Svoje pobožnosti opravlja kralj skupno s kraljico Veroniko, ki ni nič manj prešinjena duha molitve kot njen soprog. — Naš kralj, na čigar ramenih leži teža tolike odgovornosti, pa ne moli samo za svoj dušni blagor, ampak tudi za Klaverjevo družbo in nje vrhovno voditeljico, ki mu je tako velikodušno naklonjena. Pripovedoval mi je, da moli vsak dan tudi spravno molitev k najsv. Srcu za spreobrnjenje Afrike, ki ste jo tako mnogoštevilno razširili med črne prebivalce te dežele.*)

Od časa do časa mi izroči mašni stipendij s prošnjo, da darujem najsv. daritev v zahvalo za dobrote, ki jih je prejel od Boga po posredovanju grofice Ledochowske. Tako sem Vam v kratkih potezah opisal našega kralja, kateri je bil pred osmimi leti še divjak, pogan, ki niti ni hotel slišati božjega imena.

Zaposlen sem sedaj z ustanovitvijo novega misijona, ki ga nameravam otvoriti sredi neke gosto obljudene pokrajine. To ljudstvo so poučevali že protestanti, zato vlada ondi protestantizem. Toda pogani, ki se nahajajo še med njimi, in celo protestanti me prosijo že dalj časa, da postavimo ondi kapelo in šolo, češ, da hočejo v pravi veri služiti Bogu. Storil sem torej pri velikem glavarju te dežele, vnetem pospeševalju takoimenovane etijopske protestantske sekte, za to potrebne korake. Ustavljal se je sicer nekoliko, boječ se, da se bo katoliška vera navsezadnje razširila po vsej deželi. Konečno pa mi je vendar ponudil krasen prostor, ki se nahaja ravno sredi treh protestantskih misijonov z različnimi imeni in katerih vpliv se razteza tri do štiri kilometre v okrožju. Je pa ta prostor tudi središče mnogoštevilnih vasi, v katerih živi še mnogo poganov, ki bodo prej ali slej postali kristjani. Komaj pa sem položil temelj novi kapeli, ki bo 54 čevljev dolga in 20 široka, so mi ljudje dejali: „Toda, oče, tvoja cerkev je premajhna; saj bo že prvi dan napolnjena. Mar ne veš, da se žele spre-

*) Ta spravna molitev je bila od Klaverjeve družbe razen v skoro vseh evropskih jezikih tiskana tudi v afrikanskem kisvahell-jeziku.

obrniti cele trume Bazutov?" In vselej, ko obiščem te ljudi, da pripravim nekoliko njih srca, se ponavlja ista pesem. Pri vsakem obisku me pa tudi prosi gotovo število teh dobrih ljudi za sprejem v našo sv. vero in za križ, kateri naj jih napravi za razširjevalce sv. vere, medtem, ko se bo stavila kapelica, ki bo vsled velike draginje žalibog pač zelo revna. Sklenil sem, izročiti ta misijon varstvu sv. Petra Klaverja. Potrebujem namreč priprošnje mogočnega svetnika, da se bo prava vera v teh krajih, ki jih je skozi 40 let pustošilo krivoverstvo, mogla uspešno razširjati. Ako Vam bo, velenjena gospa grofica, prej ali slej mogoče kaj storiti za ta novi, upapolni misijon, bodite uverjeni, da Vam bo Gospod zaračunal zveličanje vseh teh duš, ki s tolikim hrepenenjem iščejo spoznanja božjega in sredstev, ki vodijo v nebesa. Ustanovil bom ondi tudi šolo, katera, kakor upam, bo donšala obilnih sadov ter pripravljala pot mnogoštevilnim spreobrnjenjem. Kapeli, žal, še manjka: ciborija, keliha, veluma in nekaterih mašnih oblek. Teh predmetov tukaj ni dobiti niti za drag denar.

Gospa grofica! Vse te duše stegujejo proti Vam svoje roke, proseč pomoči. Upam, da Vas bo ganil njih klic in da nam boste, ko Vam bodo dovoljevala sredstva, prihiteli na pomoč z denarjem ali potrebnimi predmeti, s katerimi jih bomo mogli rešiti. V pričakovanju teh darov hočemo za Vas in mnogobrojne ude Vaše družbe moliti. Tudi kralj Griffit moli vsak dan za Vas in gotovo bodo molitve tako čudežno spreobrnjenega mnogo dosegle pri Bogu."

Misijoni v Belgijskem Kongu.

O. Brandsma, misijonar Družbe sv. Jožefa v Mill-Hillu naznanja naši vrhovni voditeljici sledeče zanimive posameznosti o nekem za Kristusa nanovo pridobljenem zamorskem rodu:

Več let že so naši slišali praviti o zamorskem rodu, ki baje biva v nekem oddaljenem kotu naše misijonske pokrajine. To ljudstvo po svoji omiki daleč prekaša druge rodove in je zrelo za sprejem krščanstva. A vsled pomanjkanja duhovnikov in radi velike oddaljenosti niso imeli prilike, dalje zasledovati teh govoric. Ker pa so se iste po mojem prihodu v Bazankuzu vedno bolj množile, je bil eden glavnih vzrokov za ustanovitev misijona v Momponu tudi ta, približati se temu ljudstvu.

Prišedši torej prvič v Mompono, da poiščem primeren prostor za novi misijon, najdem pri ondotnem katehetu šest mladih ljudi plemena Simba, ki spada k zgoraj imenovanemu rodu. Prišli so v Mompono, da bi prejeli sveti krst. „Ker misijonarji ne pridejo k nam,“ so dejali, „gremo pa mi k njim.“ Po preteku šestih mesecev so znali ves katekizem na pamet ter zadovoljili misijonarja v vsakem oziru. Bili so jim vsled svoje uslužnosti in postrežljivosti koj od začetka v veliko pomoč, in ko so leto dni vsak dan prisostvovali pouku katekizma, so prejeli sv. krst. Sklenil sem koj po otvoritvi misijona v Momponu porabiti te mlade ljudi, kakor hitro bi bili krščeni, za katehete. Naročil sem torej misijonarju, ki jih je poučeval, naj z ozirom na to obrača posebno pozornost na njih izobrazbo. In zato sem tem mladim zamorcem tudi koj govoril na srce, da je njih dolžnost, delovati med svojimi rojaki kot apostoli. Ko so nato po sv. krstu obiskali svoje domače, smo jih zopet poklicali k sebi v misijon, da jim že naučeno še bolj vtisnemo v srce. Šel sem potem z njimi v njih domovino, da jih ondi nastavim za katehete. Spremljal me je o. Guterman iz Mompona.

Dne 20. februarja smo nastopili potovanje. Šli smo najprej v Befori, kjer je deloval že eden naših katehetov in smo imeli že nekaj novokrščencev. Po trudapolnem potu skozi gozdove smo čez tri dni dospeli tjakaj. Odtod smo se podali proti Simbi ter po 18urnem hodu prišli v prvo vas Yalumbo. Iz te vasi sta bila dva naših mladeničev, ki smo ju nameravali postaviti za katehete. Pričakovali smo radovedno, kako nas bodo sprejeli njuni rojaki; kajti zagotavljala sta nas, da ljudstvo srčno želi „očetov misijonarjev“. In hvala Bogu, nista nas varala. Sprejeli so nas z veliko častjo, čeprav je mnogo ljudi odšlo v gozdove iskat kopal in palmovih orehov, da plačajo davke. Domenili smo se za stavbo kapelice ter vpisali kakih 100 katehumenov; oglasilo bi se jih pa še veliko več, ko bi bili doma. Bila je to prva vas v deželi Simba in s tem napravljen dober začetek.

Iz Yalumba smo dospeli v sedmih urah v vladno postajo Simba, ki se nahaja nekako v središču dežele. Dežela Simba se razteza kakih 30 ur v širjavo in 50 do 60 ur v daljavo. Radi pomanjkanja časa nismo mogli obiskati vse dežele. Primanjkovalo nam je tudi zadostnega števila katehetov. Poslali smo torej velikemu glavarju nekega zelo oddaljenega središča kateheta s pismenim obvestilom, nakar je glavar koj po posebnem selu odposlal odgovor, v katerem se zahvaljuje za kateheta in obljublja, postaviti kapelico.

Zvedeli smo pozneje, da je omenjeni katehet pridobil že lepo število katehumenov.

Fobank-skala v Bazuto' deželi.

V Simbi smoč našli nekaj katoliških redarjev in drugih kristjanov, ki že več let niso videli katoliškega duhovnika. Kljub mnogim nevarnostim so se vendar držali še precej

dobro, izvzemši dveh ali treh, ki so se zopet udali mnogoženstvu. Vendar so se tudi ti razveselili misijonarjevega prihoda in zato upamo, da jih zopet privedemo na pravo pot. Toda kako veselo smo bili iznenadeni, ko pride nekega dne 430 poganov, proseč sprejema med katehume. Prišli so celo zamorci, ki imajo več žen, ter dejali: „Vemo, da moramo odsloviti svoje žene in smemo obdržati le eno. Hočemo to tudi storiti, ker želimo postati kristjani.“ Ločilo se je nato 70 parov. Kako krasen začetek za misijon! Ko bi le imeli dovolj duhovnikov, da bi jih poslali semkaj! Ker pa jih žalibog nimamo, hočemo vsaj nastaviti toliko katehetov, kolikor nam bo le mogoče. Kako smo hvaležni ljubemu Bogu, da nam je poslal te mlade ljudi rodu Simba! In sedaj se jih že zopet petnajst pripravlja v Momponu na sv. krst. Ker smo našli v Simbi ljudi, prešinjene s takim duhom, smo koj pričeli s stavbo kapele, pri čemer je vsak po svojih močeh z veseljem pomagal.

Iz Simbe smo se podali v neko drugo vas, kjer so nas istotako sprejeli z odprtimi rokami. Tudi tukaj smo vpisali 252 katehumenov in pričeli s stavbo kapelice. Nato smo odpotovali v bližnje največje središče, v vas Ypere. V vsakem selu, skozi katero smo potovali, so ljudje prosili za katehete; kajti vest: „beli očetje“ prihajajo, je hitela pred nami. V Ypere-ju smo bili istotako z veseljem sprejeti; zopet smo mogli vpisati 270 katehumenov in napraviti načrt za stavbo kapelice. Obiskali smo tudi nekaj vasi v okolici, dogovorili se glede stavbe raznih kapel i. t. d. Vendar pa nismo mogli zadostno izrabiti uspeha, ker nam je zmanjkalo katehetov. Dal Bog, da jih kmalu zopet dobimo, kajti paptisti, ki imajo v tej deželi misijonsko postajo z dvema belima misijonarjema, bodo gotovo napeli vse sile, da nam škodujejo.

Iz Ypere-ja smo se obrnili proti domu, kamor smo dospeli čez 8 dni, na veliki četrtek. Bili smo 35 dni na potu. Ob vrnitvi smo obiskali še kolikor mogoče veliko vasi, med njimi tudi Lingomo, ki je istotako vladna postaja in kjer imamo cvetoč katehumenat s 150 katehumi. Videli smo na tem potovanju šele polovico dežele Simba; in vendar je že ta pokrajina tako velika, da se v nji lahko ustanove tri misijonske postaje. Toda kdaj bo to mogoče? Molimo, da pošlje Gospod delavcev v svoj vinograd, kajti ta dežela je zrela za žetev.

Upam, da bom mogel svoja raziskovalna potovanja kmalu nadaljevati. A potrebujem katehetov za te oddaljene postojanke — toda odkod vzeti denar za njih vzdrževanje?

„Španska influenza“ v Južni Afriki.

O. Montel, iz Družbe oblatov brezmadežnega Spočetja, poroča z dne 31. oktobra 1918 o tem sledeče: „Nobena druga bolezen, niti kolera, osepnice ali legar ni zahtevala v tako kratkem času toliko žrtev kot ta. Primanjkovalo je ljudi za kopanje grobov, da, mrličje so pokopali brez rakev kakor na bojišču. Posebno hudo je razsajala ta kuga v Kimberleyu, Bloomfonteinu, Johannesburgu in zlasti ob rtu dobrega upanja, kjer ji je podleglo na tisoče zamorcev in mulatov. Evropejski naseljenci so, kakor se zdi, trpeli nekoliko manj. Vendar so morali tudi oni prestati trdo poskušnjo. Skoro vsaka rodbina objokuje izgubo kakega uda.

Enajsta egiptovska nadloga je bila res nekaj strašnega. Angel smrti ni prizanesel nobenemu stanu. Tri tedne je divjala grozna šiba ter razprostrla nepregledni mrtvaški prt čez vso deželo. Sledila sta ji velika žalost in neutolažljivost. Radi pomanjkanja delavcev sta počivala trgovina in obrt. Več zlatih rudnikov in dijamentnih jam je moralo za nekaj časa ponehati z delom. Ustavljen je bil deloma tudi železniški promet, poštni uradi zaprti. Sodnije so prekinile in ustavile svoje seje, šole so bile zaprte, cerkve prazne.

Tudi dežela Bazutov je bila deležna te splošne poskušnje. Ni še sicer znano število ondotnih smrtnih slučajev, a bilo jih je zelo veliko. Kaka druga kuga bi komaj hujše pustošila. Saj so bili slučajji, ko so v teku 48 ur izumrle cele družine. V gotovih vaseh so bili razen nekaj starčkov vsi naenkrat bolni. Grozno je bilo to opustošenje. Nikogar ni bilo, ki bi pripravljaj in skrbel za hrano, nikogar za strežbo bolnikov, nikogar, ki bi šel iskat pomoči, nihče ni pokopaval mrličev. Kako pomilovanja vreden položaj, kolika beda, stiska in žalost!

Bila je podoba, kot da je ljubemu Bogu postalo žal, da je ustvaril človeka in da ga hoče iztrebiti z zemlje, vsaj v Južni Afriki. Kakor v Evropi so sedaj tudi tukaj razdejane cele rodbine; povsod je polno vdovcev, vdov in sirot. Ljudstvo je uničeno in v trenutku, ko to pišem, se še vedno dogajajo smrtni slučajji, čeprav kuga že pojema. Žalibog so bili tudi skoro vsi misijonarji pod 40 let bolni (eden med njimi je umrl) in tako nesrečnemu ljudstvu kljub najboljši volji niso mogli pomagati. V teh slučajjih je drevo pač padlo, kamur se je nagnilo.

Kazen je bila preveč presunljiva, da se ne bi rodilo tudi razveseljivih sadov pokore in poboljšanja, zlasti pri

mlačnih kristjanih. Strah pred smrtjo je napravil tolik vtis, da je tudi veliko poganov sklenilo se spreobrniti. Šole so sicer še zaprte in cerkve skoro prazne. Čakati moramo nekaj tednov, da si okrevaajoči zopet zadostno opomorejo.

Pomagali smo nesrečnemu ljudstvu, kolikor nam je bilo mogoče. Dajali smo jim zdravil in živeža in naše misijonske sestre se niso ustrašile truda in štedile časa, da pomagajo ubogim bolnikom.

Tako sem Vam, g. grofica, podal kratek pregled o poskušnji, ki smo jo ravnokar prebili. In pri tem, verjemite mi, nikakor nisem pretiral; nasprotno, dobili boste tudi od drugih strani podobna poročila, ki bodo potrdila mojo izjavo."

Čast. mati Petitpierre, dominikanka, poroča z dne 27. novembra 1918 iz Kingwilliamstowna: "Pretekli meseci (od aprila do novembra 1918) so prinesli strah, grozo in žalost nad Južno Afriko, kakršne nisem doživela vseh 41 let mojega delovanja tukaj v misijonu. Kakor pogubonosna nevihta je šla „španska influenza“ ali pljučna kuga čez našo deželo ter pomorila mnogo tisoč ljudi, belih in črnih. Prizanesla ni nobeni hiši, nobeni kaferski koči. Ljudje so padali in umirali kot muhe. Meseca aprila 1918 so to morilko zanesli vojaki v Kape Town, kjer je v kratkem pobrala 12.000 ljudi in kjer sedaj 1500 sirot plaka za svojimi starši.

Meseca oktobra je premil. g. škof določil, da se sestre dominikanke podamo v bolnišnice, hiše in kočje Kafrov in strežemo okuženim bolnikom. Tukaj v Kingwilliamstownu nas je bilo 16 sester noč in dan zaposlenih s postrežbo bolnikov tako zunaj v posameznih družinah, kakor v greyski bolnišnici. Iz Kingwilliamstowna, glavnega mesta Kafrije, je dospelo vsak dan mnogo voz s Kafri. Pripeljali so na stotine črncev, mož, žen in otrok iz njih koč v mestno bolnišnico, kajti kuga je v nekaterih kočah pomorila vse prebivalce. — Duhovniki, sestre in drugi usmiljeni ljudje so se podali na deželo v pomoč nesrečnemu ljudstvu. Nekoč so prišli do hiše nekega naselnika, v kateri je vladala smrtna tišina. Vsi njeni prebivalci, 11 po številu, so v nji počivali v smrtnem snu. Govedo, konji, svinje in perutnina so se potikali prosto okrog naselbine, pogrešajoč svojih gospodarjev.

Me sestre se sedaj na vso moč trudimo, da bi odpomogle splošni bedi. Nasičujemo lačne, nage oblačimo, tolažimo žalostne, sprejemamo uboge sirote in skrbimo za vdove. Prosim Vas iskreno, da nas v teh delih krščanske ijubezni podpirate tudi v letu 1919, kakor ste to tako veliko-dušno delali nad četrto stoletja."

Kratki misijonski dopisi.

Škof Grizon, apostolski vikar Stanley-jevih slapov piše iz mesta Stanley z dnem 19. septembra 1918 naši vrhovni voditeljci: „Dne 6. avg. sem Vam poslal letno statistiko svojega vikarijata ter se Vam ob enem zahvalil za izdatno vsoto (5000 fr.), ki ste mi jili pretečeno leto blagovolili nakloniti. Prosil sem Vas takrat, da mi hranite ta denar za nakup neobhodno potrebne tiskarne. Dobil sem jo sedaj, a je precej draga (18.000 frankov); brezdvomno posledica neugodnih časovnih razmer. — Ravnokar sem vsem svojim misijonarjem razposlal okrožnico s prošnjo, da blagovolijo vsako leto dne 9. septembra opraviti sv. mašo za dobrotnike Klaverjeve družbe. V letni statistiki je označeno število duhovnikov mojega vikarijata in s tem tudi ono sv. maš, ki se bodo v ta pobožni namen brale vsako leto na praznik sv. Petra Klaverja.“

Škof Streicher pošilja iz Villa Marije v Ugandi z dnem 28. avg. 1918 naši vrhovni voditeljci sledeče poročilo o upravnem letu julija 1917 do julija 1918, kojega uspehi v nobenem oziru ne zaostajajo za onimi prejšnjih let: „Imeli smo 15.620 krstov, 8674 birmancev, 1516 porok, 707.144 sv. spovedi, 2.122.942 svetih obhajil. Kot sklep verskega pouka je to leto 3293 dečkov in deklic prejele sv. obhajilo in ponovilo krstno obljubo. Prvoobhajancev v starosti 7 do 10 let je bilo 3996. Veliko semenišče nam je meseca junija dalo četrtega in petega duhovnika. Isto šteje sedaj 35 dijakov modroslovja in bogoslovja. V malem semenišču, iz katerega je pred kratkim 7 dijakov vstopilo v veliko semenišče, se sedaj nahaja 68 učencev latinščine. — Naših 615 že obstoječih šol obiskuje povprečno vsak dan 19.240 učencev. Na njih deluje ta čas 1300 učiteljev in katehistov, ki oskrbujejo 970 kapel. V naših lekarnah in bolnišnicah, do katerih imajo dostop kristjani in po-

gani, so misijonarji razdelili okrog 400.000 zdravil.“

O. Manuel Joze de Souza, družbe očetov sv. Duha, piše naši vrhovni voditeljci z dnem 23. avgusta 1918 iz Malanga v Angoli: „Še vedno trpimo vsled pomanjkanja apostolskih delavcev. Med tem, ko smo imeli prej 5 do 6 duhovnikov in ravno toliko bratov-lajikov, sem sedaj čisto sam, z dvema bratoma, od katerih je eden že priletel.“

O. Gillet, družbe očetov sv. Duha, piše iz Kimbenza (Kongo) z dnem 8. septembra 1918 naši vrhovni voditeljci: „Ravnokar sem bil obveščen, da ste mi darovali prenosni oltar, za katerega sem Vas prosil. Gotovo mi ga bo o. Faugere (prokurator) po najvarnejšem potu v najkrajšem času poslal. In čeprav mi še ni ničesar o tem poročal, me vendar srce sili, da Vam nemudoma izrekam svojo najiskrenejšo zahvalo. Bilo je prvič, da sem kot mlad misijonar potrkal na Vaša vrata. Toda priznati moram, kako prav in resnično trde o Vas afrikanski misijonarji, da ste namreč njih najboljša mati, ki tudi v najtežjih okoliščinah najde sredstva, da jim v njih potrebah prihitijo na pomoč. Zahvaljujem se Vam pristrčno tudi v imenu mojih katehistov, kristjanov in katehumenov, ki bodo prvi uživali blagoslov Vaše velikodušnosti. Vedno se bodemo Vas in Vaših sotrudnic spominjali v svojih molitvah. — Časi postajajo vedno težavnejši. Dva duhovnika skoro ne moreva več zadostiti vsem zahtevam in po tolikem delu se čutim pogosto vsega bolnega in zmučenega.“

Duhovnik - zamorec pošilja naši vrhovni voditeljci z dnem 20. avg. 1918 sledeče pismo: „Mlad levit, ki ga je božja previdnost poslala k rodu Mayombe, da ga spreobrni in pridobi Kristusu, se danes prvič osmeli, obrniti se do Vas. Upam, da sem k temu nekoliko opravičen, ker sem bil za časa svojih študij posinovljen od nekega dobrotnika Klaverjeve

družbe. Sedaj opravljam sam sveto duhovniško službo in želim, da ste deležni mojega veselja in trpljenja. Moje delo tukaj prav dobro napreduje, ker so moji rojaki božji besedi precej naklonjeni. V šestih mesecih, ko sem se mudil v Nzesse (Loango), sem z Vašo podporo ustanovil 11 katehetskih postaj z 40 do 60 katehumeni obojega spola na vsaki postaji. Pouk se vrši v najprostornejši vaški koči in do tu gre vse dobro. A sedaj se pričenjajo težkoče. In to je pred vsem vzdrževanje katehistov.

Skrbeti je treba za njih obleko, osem zaročencem nabaviti opravo ter postaviti več koč, ki naj bi služile za kapele in katerih vsaka bi stala 35 frankov. Doslej sem mogel postaviti le eno ter jo posvetil najsv. Srcu Jezusovemu. Isti zame tako srečen dan sem krstil prvih dvanajst učencev te postaje. — Zelo pogrešam tudi prenosljivega oltarja. Koga naj prosim pomoči? Sem sicer duhovnik, a ubog zamorec. Vi ste edino naše upanje. Božja previdnost naj mi pošlje svojo pomoč!"

Zmagoslavje naše sv. vere in zdravljenje dremavice.

Iz misijona redemptoristov v Matandi ob Kongu (Afrika) nam dohajajo kaj razveseljive vesti. Nenavadni naval h krščanskemu nauku kakor tudi uspešno zdravljenje dremavice, te pogubne kuge, ki je že opustošila cele pokrajine, tvori glavni predmet poročila, ki ga neki ondotni misijonar, preč. o. Van de Steen z dnem 29. marca 1918 pošilja Družbi sv. Petra Klaverja. Glasi se tako-le: „Veliko število poganov, nekdanjih upornikov, je konečno vendar premagala milost božja. Z njimi prihajajo cele trume otrok, malih divjakov, ki so prej vedno bežali pred nami. Ti malčki so zelo navdušeni in z nepopisnim hrepenenjem žele pouka. Tudi protestanti mnogoštevilno prestopajo v sv. katoliško Cerkev. Zlasti so razveseljiva spreobrnjenja številnih protestantskih katehetov, kateri, kakor so nekoč navdušeno širili krivo vero, tako sedaj vneto sejejo seme katoliških nauk med svoje rojake ter jih vodijo v pravo Cerkev Kristusovo. To gibanje med protestanti vzbuja začudenje celo pri poganih. — Gmotna, telesna pomoč, ki jo naklanjamo protestantom kakor poganom v Tumbi, je mogočno sredstvo, da si pridobimo njih zaupanje. Pomagamo jim zlasti z zdravili. Imam hvala Bogu na razpolago potrebno zdravniško orodje, da morem uspešno nastopiti zoper dremavico in druge bolezni vročih krajev. Veliko, skoraj preveliko je število onih, ki iščejo pri meni zdravniške pomoči. Da moremo postreči mnogoštevilnim bolnikom, smo na treh krajih postavili prostorne slamnate kočice, ki pa so že

sedaj premajhne. Tudi zdravila postajajo vedno dražja. Razen tega nimajo bolniki, ki prihajajo od daleč, skoro nobene hrane seboj. Oni, ki se lahko podvržejo pravilnemu zdravljenju, večinoma vsi ozdrave in mnogi, ki so bili že takorekoč zapisani smrti, so se ozdravljeni vrnili domov. Ti ozdravljeni položijo, kar je pač čisto naravno, s svojim pripovedovanjem o misijonu temelj spreobrnjenju svojih rojakov. Drugi bolniki, ki radi pomanjkanja hrane ne morejo ostati dalje časa od doma, morajo čakati, da se jih usmilijo blagosrčni dobrotniki, ki s svojimi darovi omogočijo njih prehrano. 1 frank na teden zadostuje za oskrbo enega bolnika, kar znaša 4 franke na mesec in 12 frankov za četrť leta. Četrť leta pa zadostuje za ozdravljenje dremavice, ako je bolezen šele v prvem štadiju. V tem času se tudi lahko pouči v sv. veri, nauči moliti in tako ozdravi duševno in telesno. — Leta 1917 in prve tri mesece 1918 sem tukaj zdravil 435 bolnikov z raznovrstnimi boleznimi.

Kdor torej želi vršiti posebno duhovno in telesno delo krščanskega usmiljenja, naj pošlje milodar za „bolne na dremavici“! Sedaj, ko je božja previdnost dala ljudem v roke sredstvo zoper to morilko, ne bi li bilo žalostno, ko bi misijonarji radi pomanjkanja denarja ne mogli rabiti teh zdravil in to tembolj, ker je ljubi Bog izvrševanje tega zdravljenja združil s tako številnimi spreobrnjenji. Darove za „bolne na dremavici“ sprejema hvaležno Družba sv. Petra Klaverja v Ljubljani.

Gobav in slep katehet.

Piše sestra Mazé, usmiljenka na Madagaskarju.

Imeli smo v našem zavodu za gobavce v Farafangani mladeniča, ki je vsled svoje strašne bolezni izgubil pogled. Tudi drugi njegovi udje so bili že grozno pohabljeni. Od nog so mu ostale le še okorne štule in od prstov na rokah nekoliko ostankov. Bil je prej slovit čarovnik; a sedaj je presedel cele dneve v koči, poslušajoč svoje tovariše, ki so se glasno učili molitev in katekizma. Ker je imel dober spomin, si je, kar je slišal, kaj naglo zapomnil. Vendar se je nasproti novem nauku obnašal precej mrzlo.

Nekoč ga obišče njegova mati. Ob povratku na potu nenadoma zboli. Koj, ko zvedemo to novico, jo damo prinesiti v našo bolnišnico, in jo izročimo skrbni postrežbi. Globoko ganjen vsled tega, se je ubogi gobavec z vso vnemo lotil učenja resnic naše sv. vere. Kmalu na to je prejel sv. krst ter postal obče čislani katehet naših gobavih katehumenov. Ko mu je nesrečna bolezen vzela popolnoma vid, Alfonz ni zapustil več svoje kože, izvzemši ob nedeljah in praznikih, ko se je udeležil sv. maše in krščanskega nauka. Toda kljub temu je v dolgih, tihih urah, katere je preživel v svoji sobici, storil nepopisno veliko dobrega. Njegovi tovariši, katerim je kljub dobri volji šlo trdo pri učenju, so ga od sedme ure zjutraj naprej, menjavaje se, obiskovali. Ponavljal jim je z neutrudljivo potrpežljivostjo odgovore iz katekizma tako dolgo, dokler jih niso znali na pamet. In ko je bil učenec dovolj poučen in že spreobrnjen, mu je v plačilo za to moral preskrbeti za naslednika. Bila vam je to čudna šola. Vsak se je učil zase, ne ozirajoč se na druge in vsak je nato priučeno povedal učitelju. In naš Alfonz jim je popravljal pogoške, ne da bi se zmotil. Večkrat smo mu morali čitati kaj iz življenja Jezusovega, kar je potem drugi dan razlagal svojim poslušavcem. Ostal je ves čas svojega življenja istotako zadovoljen in marljiv, kakor prvi dan svojega spreobrnjenja ter umrl vdan v voljo božjo, ne da bi kedaj tožil o svojem težkem trpljenju.

Popolni odpustek,

ki ga lahko dobijo udje Družbe sv. Petra Klaverja meseca septembra in oktobra:

- Dne 9. sept., na praznik sv. Petra Klav., patrona naše družbe.
 „ 21. septembra, na praznik sv. apostola Matevža.
 „ 24. septembra, na praznik Marije, rešiteljice jetnikov.
 „ 15. oktobra, na god sv. Terezije.
 „ 28. oktobra, na god sv. apostolov Simona in Jude Tadeja.

Pogoji: Vreden prejem zakramentov sv. pokore in presv. Rešenja Telesa, obisk cerkve, molitve za razširjanje sv. vere po namenu sv. očeta.

Ponatis člankov iz „Odmeva iz Afrike“ ni dovoljen, ponatis misijonskih pisem in poročil te z natančnim podatkom virov.

* Darovi *

od dne 1. marca do 31. majnika 1919:

Za afrikanske misijone K 5.914'93	Za mašno zvezo K 4.841'05
Za sv. maše K 2.629'16	Za misijonsko zvezo K 206'20
Za stradajoče K 98'58	Za očete sv. Duha K 7'—
Za gobavce K 110'30	Za misijonarje sv. Jožefa K 6'—
Za odkup sužnjev K 11.398'55	Za svoje krščence K 67'—
Botrinski darovi K 6.805'17	Za cerkev sv. Jožefa K 1'20
Za krščence darovi K 65'—	Za Bele očetje K 3'—
Za semeniščnike K 243'—	Za bolne na dremavici K 60'—
Za katehiste K 859'85	Za Klaverjevo družbo K 547'08
Za zamorske otroke K 134'40	Podporniški prispevki K 330'—
Za kruh sv. Antona K 5.618'37	Prispevki udeležnikov Klaverjeve družbe K 36.50
Za Klaverjev vinar K 108'21	
Za zvezo otrok za Afriko K 164'54	

Rako obhajajmo god sv. Petra Klaverja?

(9. septembra.)

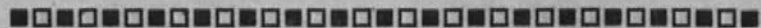
Vljudno vabimo vse cenjene naročnike in prijatelje misijonov, da se z nami združijo v molitvi na praznik tega velikega apostola, ki je z lastno roko krstil nad 300.000 zamorcev. Kdor ima priložnost, naj opravi pred praznikom devetdnevnicu ali vsaj tridnevnicu. Litanije k časti sv. Petra Klaverja se dobe pri Klaverjevi družbi v Ljubljani za ceno po 5 vinarjev kos. Komur je le mogoče, naj prejme zadnje tri dni misijonsko sv. obhajilo; tako napravite sv. Petru Klaverju, temu gorečemu častilcu presvet. Rešnjega Telesa, še posebno veselje. Vselej na dan pred kakim Marijinim praznikom je hitel z zvončkom v roki po Kartagenskih ulicah in klical svoje uboge zamorske sužnje in misijonske sestre k sv. spovedi. — Darujmo n. pr. v nedeljo sv. obhajilo za vse misijonarje, v ponedeljek (Mali Šmaren) za sv. očeta, ki so ta dan zasedli stol sv. Petra in v torek (sv. Peter Klaver) za rešitev duš ubogih zamorcev. Združimo se tako duhovno pri sv. obhajilu in poživimo našo misijonsko ljubezen!

PRIJATELJI MISIJONOV! Zbirajte obrabljene znamke, staniol, srebrn papir, zamaške iz probkovine, izčesane lase itd.! Pošljite vse take predmete na naslov Družbe sv. Petra Klaverja!

Znana vam je!

In sicer morda še bolje kot nam, nepopisna draginja današnjih dni. Dobro veste, kolikega napora in truda treba, da se dobi vsaj najpotrebnejše. No, za kako malo družinico se že še kaj najde; vzdrževati veliko napravo pa je zelo težko in le neomahljivo zaupanje na božjo previdnost daje človeku pogum, da vstraja pri svojem delu. — In vendar, dragi prijatelji misijonov! ne smemo opustiti delovanja za misijone, ne počivati, dokler nas Gospod sam ne odpokliče k počitku. Mi od svoje strani hočemo gotovo vse storiti, kar je v naših močeh; vendar potrebujemo tudi vaše pomoči!

Naša vrhovna voditeljica se kljub naraščajočim stroškom ni mogla odločiti, zvišati cene naših časopisov. In vendar nas isti stanejo sedaj že več, kot znaša naročnina. Toda zvišati je nikakor nečemo. Pač pa hvaležnega srca sprejememo vsak prostovoljni prispevek v ta namen. Posameznikom, zlasti premožnejšim se to ne bo veliko poznalo. 50 vinarjev, 1 krono dandanes radi damo v kak dober namen. Premislite torej, prosim, ne bi li kazalo, dati te miloščine katoliškemu misijonskemu tisku? Tudi manjše darove v ta namen sprejemamo hvaležnega srca in ponovni „Bog plačaj!“ naj vsakemu darovalcu sprosi obilnega blagoslova iz nebes.

Odmev iz Afrike, ilustrovan mesečnik v prosep afriških misijonov in v oproščanje zamorskih sužnjev. Izdaja ga Družba sv. Petra Klaverja. „Tiska se v slovenskem, poljskem, češkem, nemškem, jogrskem, francoskem, angleškem in laškem jeziku. Blagoslovljen po papežih Piju IX. in Benediktu XV. Stane za celo leto K 150. Uredništvo „Odmeva iz Afrike“ pošilja, kot znano, vsako leto svojim naročnikom „Klaverjev koledar“ po jako nizki ceni. Naročila naj se naslovijo: Družba sv.

Petra Klaverja, Ljubljana, Pred škofijo št. 8.

Ljubljanski naročniki lahko dobivajo list v zakristiji cerkve presvetega Srca Jezusovega, kjer se sprejemajo tudi novi naročniki.

Prošnje glede sprejema v Klaverjevo družbo kot „pomožna misijonarka za Afriko“ naj se blagovoljivo naslovijo naravnost na vrhovno voditeljico Klaverjeve Družbe, gospo grofice Mr. Ter. Ledochówsko, t. č. v Zugu, Oswaldsg. 15, Svica, ali pa tudi v Ljubljano.

Sv. Peter Klaver Velika podoba, oljnat tisk,

oblika 34×46 cm.

Izjemna cena 50 vin., s poštino 60 vin.

PODOBICE sv. Petra Klaverja,

v obliki molitvene knjige, črnotisk. Cena komadu 6 vinarjev, 12 komadov 60 vinarjev.

LITANIJE v čast sv. Petra Klaverja

(cerkveno potrjene za osebno rabo). 4 strani v obliki molitvene knjige. S podobo svetnika. 1 komad 6 vin., 12 komadov 60 vin.

Vse navedene stvari se dobé pri

DRUŽBI SV. PETRA KLAVERJA V LJUBLJANI

Pred škofijo 8, II. nadstropje.